

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemnik veljaj: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemnik veljaj: Za celo leto 13 gld., za pol leta 6 gld. 50 kr., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljaj 1 gld. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljaj tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 76.

V Ljubljani, v soboto 4. aprila 1885.

Letnik XIII.

885—1885.

Tisoč let bode minulo 6. aprila t. l., ko je bil Metod, slovanski apostol, nadškof v Velehradu na Moravskem, rojen za večno življenje. Spomin njegove smrti se bode obhajal po vsem slovanskem svetu. Škofje, ti nasledniki apostola, izdajajo pastirske liste, vabijo in nagovarjajo verne, da naj se o tem času spominjajo največjih dobrot, daru svete vere, ktere so dobili po mozhah, ktere je duh Božji vodil in vnemal pri njih delu in trpljenju. A tisoč let je bilo treba, preden se je prikazala in svetu oznanila slava in veliki pomen Solunskih bratov v zgodovini katoliške cerkve in njih velikanske zasluge za rodove. To nas tako rekoč sili, da z zgodovino v roki ozremo se nazaj v tisto dobo, ko je slavni apostol Slovanov, nadškof Metod, v cerkvi Matere Božje v moravskem Velehradu zbral svoje verne in imenoval sebi naslednika, opominjal vse k lepi ednosti in stanovitnosti. Kakor prelepo solnce, preden se za goro skrije, še enkrat pošilja mile žarke v to dolino solz, tako se je še enkrat in sicer poslednjikrat ob smrti Metodovi prikazala lepa edinost med duhovniki latinskega in slovenskega cerkvenega obreda, ko so za svojim nadškofom služili sv. mašo. Tisti zloglasni Vihing, Metodu podložni škof v Nitri, ostal je doma in ni motil lepe edinosti.

Kar je Metod, menda tako smemo reči, naprej vidil, zgodilo se je po njegovi smrti. Lahko rečemo, da ga je Bog pravi čas poklical iz sveta, da mu je prihranil britkost in dušne muke, kajti že so bila na poti pisma, ktere je poslal papež Štefan VI., naslednik Janezu VIII., velikemu pokrovitelju in zaščitniku nadškofa Metoda, do moravske cerkve, v kateri je bila prepovedana služba Božja v slovanskem jeziku. Naslednik Metodu na škofijskem stolu, Gorazd je bil pregnan, in ž njim vred slovanski duhovnik; hudobni Vihing se je oblastno obnašal na Moravskem, a tudi knez Svatopolk je žel sad svoje omahljivosti in vetrnosti, v desetih letih po smrti Metodovi ni bilo več krščanske cerkve v Panoniji, a tudi slava velikomoravske dežele je na vekomaj ugasnila. Metoda samega so nekteri razglasili za krivoverca, in še današnjemu veku je bilo prihranjeno, pokazati apostolsko delavnost svetih Solunskih

bratov v pravem svitu, in sicer se je to zgodilo na sedežu krščanstva po naslednjikih sv. Petra. Slovanski rodovi pa se spominjamo neprecenljivih zaslug Solunskih bratov za dušni razvoj, kajti večega daru ne more nihče dati ljudstvu, kakor začetek slovstva.

Ako svet praznuje spomin velikih mož, loti se nekaka otožnost revnega človeka v nizkem stanu, kajti slavljen in češčen in velik pred svetom ne more postati vsakdo, niti ne more posnemati dejanja slavnih mož, vse drugače pa je, ako obhajamo spomin svetnikov, velikih prijateljev Božjih, ki so premagali svet in samega sebe, in srčno dospeli do nevenljive časti in slave v nebesih. To je, kar narod posebno vnema pri spominu na svetnike.

Brata Solunska sta trdneje zidala, kakor sta morda sama mislila, v življenji nista videla sadu svojega truda, tudi po njih smrti se ni tako hitro pokazal, a toliko veselejši se sedaj, ko je minulo tisoč let, kaže pred očmi vsega sveta. 9. in 19. stoletji ste si tudi nekako podobni; kakor v 9., tako se tudi v 19. stoletju prikazuje Slovan, velike spremembe so se vršile konec 9. stoletja, tudi našemu veku se oznanjujejo ob kratkem velike spremembe za slovanski svet. Vzhodni Slovani, zmoteni po hudobnih in prekanjenih odpadnikih, so se ločili od sedeža edinosti, od rimske cerkve. V viharjih 10. in 11. stoletja je bilo pokopano tudi prizadevanje zahodnih Slovanov po politiški samostalnosti; slovansko bogočastje je po večem prenehalo pri Slovanih, ki so bili z Rimom v zavezi, a krščanska vera, ktero sta osnovala ss. brata, ni zginila po deželah, kjer sta jo oznanovala, kajti to je delo Božje, in svetima bratoma je bilo gotovo več za sv. vero, kakor za jezik, ki je sicer neprecenljive vrednosti, a vendar le sredstvo, le zemeljsko. Tako bodi tudi nam glavna reč sv. vera in za to prosimo s svetima bratoma z vso gorečnostjo. Ali je že sedaj napočil tisti čas, ko se bodo Slovani povrnili v naročje matere katoliške cerkve, od ktere jih je grška oholost in potuhnjenost ločila? Ali smemo kaj tacega pričakovati? Zanašajmo se na Božje usmiljenje in previdnost in na priprošnjo svetnikov Božjih, a sami pa visoko cenimo dar sv. vere, tako bomo vredno in dostojno praznovali spomin sv. Metoda, in našim

ločenim bratom lep izgled dajali. Kar pa človek sam ne čisla, tudi ne more terjati, da bi drugi to storili. (Prilичno se nadaljuje.)

Ozir po svetu.

(Konec.)

Francozi so strmoglavili ministerskega predsednika Ferry-ja, ker je bil zmagan general Negrier na Kitajskem. Ali je bil mar minister kriv, da se je mogla vojna umakniti, kako more on vedeti za vojno moč v Kitaji, ker še vojujoči general tega ni vedel? Ali Ferry je Francoze zapeljal, da so šli na Kitajsko! To je vedla in odobrila zbornica, a sedaj vso krivico navali na Ferry-a. Kaj pa sedaj, ko se vsakdo obotavlja, zamotano štrečno poravnati? Pod Ferry-jem je Francoska politika vendar nekako stalna postala, ni bila vsako četrletje drugačna; a tudi to očitajo nekteri kabinetu Ferry-jevemu, da je preveč verjel premetenemu politikarju v sredi Evrope. Bismark, tako modrujejo nekteri, je zapeljal Ferry-a, da je iskal slave in zemlje po drugih delih sveta, a na vojsko z Nemčijo pozabil. Tako sodijo vsi tisti, ki državnike sodijo le po tem, ali imajo več ali manj sreče pri svojem vladanji. Svet pa je že tak v sreči in nesreči, ne pozna mere, na cvetno nedelje kliče: „Hosana“, na veliki petek „križaj ga!“ Sedaj ravno vsa Nemčija kliče „Hosana“ največemu državniku tega stoletja, železnemu Bismarku. Vprašajmo le, kaj bi bil Bismark, ko bi Moltke ne bil srečen v vojski? Ravno v tem trenutji zatrjuje Bismark, da armada varuje mir v Evropi, ali je to žuganje ali svarjenje? Pred Francozom bo Evropa menda dalje časa mir imela, a tudi nepokojni in nagajivi Italijan se je vjel v nastavljenjo zanjko. Mancini-ju utegne spodleteti kakor Ferry-ju. Položaj italijanske armade je zaradi angleškega poraza v Sudanu postal kritičen. Abesinski kralj jim baje več ne zaupa. Vendar Mancini pravi, zaupajte mi, bodem vse poravnal. Poslanci ga oistro prijemajo ter mu očitajo, da sam prav za prav ne vé, kaj hoče doseči ob Rudečem morji. A Mancini je rekel, da tako izjavo smatra za izraz zaupanja. Čudno zaupanje to, in poslanec Cairoli je naravnost rekel

LISTEK.

Stara legenda.

(Česki spisal J. Vrehlický, prevél A. Sušnik.)

Bilo je to še v onih krasnih časih, ko sta se zlo in dobro še skupaj pobotovala za nadvlado na svetu. Dandanašnje je vsaka teh lastnost kot nepremisljiva podoba, nemo sedeča na prestolu svojem v ljudskih srcih; dandanašnji dobro govori le v časopisih, kjer se ponaša s svojimi deli, zlo pa le v sodnijski dvorani in za nedavno tudi v romanih naturalistične šole.

Takrat so živeli še ljudje, kojih trezne glave so ménile, da je možno dobro in zlo pomiriti, in to niso bili znabiti le pesniki, ampak bili so važni modrijani, sodniki v belih lasuljah in časti vredni svečeniki. Da, nekaj časa se je zdelo, da dobro in hudo samo na to mislita, podati si roki ter včiniti z ljudstvom in njegove zgodovine jedino „shodišče k svetlobi“, kakor nekje tako krasno pravi Viktor

Hugo. Hudo in dobro sta toraj takrat medsebojno se pobotovala. Dobro imelo je v pomoč angelje, hudo pa hudobce. Ta bitja pripirala so se med seboj za ljudska srca, v kojih se je strinjal od pamtiveka boj teme in svetlobe. Kjer so se srečavala, jeden drugemu so bila na poti, vselej stala so si nasproti, in vendar vsako trenotje pristopnik novemu pogajanju — toda nevspešnemu.

Nekdaj se srečata hudobec in angelj v slikarjevi delavnici. Vrli mož slikal je Kristusa, kako se poti na Oljski gori. Umetnik pri delu zaspi, čopič mu pade iz medle roke. Delal je ves božji dan, kajti jutri je v samostanu slavnost in ta podoba ima biti prvokrat v velikem altarji. Opat sam obiskal je pred poldnem umetnikovo delavnico, da bi ga k izvršenju dela še bolj spodbadal. Ali vročina julijeva poludne ga premaga, umetnik se nasloni v sedežu in nad medlimi trepalnicami njegovimi poleta val je drzni metuljček sanj, spleta mu na glavo prečudne kroge prikazni in domišljij.

Kar prifrči krilati angelj; navajen je bil obiskavati umetnikovo delavnico, rad je pregledoval in

se zamaknil v te sanjarske Madone in Cecilije, in možno, da jim je časih sam dodal, ko se je nad njimi vznášal, nekoliko te eterične vzračnosti, te nadzemeljske čarobnosti, ki se dandanes zdi biti izključna tajnost starih mojstrov. Ali danes je videl na slikarjevem platnu Kristusa klečečega na vrtu, imajoč blede glavo globoko priklonjeno; čez sklenjene roke teklo so kaplje krvavega potu s čestitljevega čela — gotova predpomemba trnjeve krone — ustna premikala so se v molitvi, — „Oče, ako je mogoče, naj gré kelih trpljenja od mene . . .“

Angelj obstoji v pobožnem molčanju.

Nad mojstrovim stajalom, kjer je stal še nedovršeni Kristus, visela je na stropu mala podoba. Podoba ta je predstavljala Fauna, ki se brani trop mušic in metuljkov, njega nadlegujočih. Vidi se, da je Faun hotel zaspati v gojzdnem zatišji, o čemur so ga pa motile in mu branile mušice iz bližnjega ribnika in metuljčki s cvetečega bezgovega grma. Oči angeljeve nehoté zapusté blede obličje Kristusovo ter se upró v napihnjena lica utrujenega bogeka. Hotel je zopet oči svoje obrniti k sliki na

ministru: Nobeden izmed nas ne misli odobravati take politike, a počakati hočemo, prej ko mislimo, bode se stvar razločila, a vso odgovornost ima vlada. A vendar Italijani ne morejo meni nič tebi nič Afrike zapustiti. Italija je zgubila zaupanje pri vladah in to je koristno občenemu miru v Evropi. Tedaj dva rogoviča v Evropi sta si že rogove pobili, roke pa zvezala in ne bota delala nemira sosedom.

Rusija gleda sicer s poželjivim očesom na vzhod, a vpraša se, ali se smé tako daleč odmakniti iz svojega stališča? Vnanje reči ne odpeljujejo nevarnih elementov preko deželnih mej, kakor na Francoskem. Nihilisti strašijo tu in tam, po carovi palači, v carski rodovini, po vojašnicah in po uradniških pisarnah. Nič kaj prijetno življenje za cara, ki v sredi svolih vojakov in redarjev, v ožjem krogu svojih zvestih (?) služabnikov življenja ni svest. V glavnem mestu nihče ne vé, kje da je car, kdaj da pride, kdaj da gré iz mesta. Večkrat ljudstvo v gledališči še le pri predstavah spozná, da je car navzoč, ko ga igralci pozdravljajo. V takih okoliščinah se bode Rusija menda dvakrat premislila, preden se bode spustila v tak nevaren boj, kakor je vojska z Angleži.

Kar se tiče vojske in miru ima tudi sedaj Mahdi v Sudanu besedo. Sramotno za krščansko Evropo je, da se more sedaj ozirati na človeka, katerega pred par leti nihče ni poznal, čigar armada še potrebne obleke nima in ki zmaga je z na pol divjaki izvežbane armade Evropejcev. A taka je! Mohamedanstvo je bilo dostikrat huda šiba kristjanom, to šibo že sedaj čutijo Angleži, a Bog hotel, da bi jo tudi drugi Evropejci ne čutili. Nekteri pravijo: Stvar, za katero se Angleži bojujejo, mora biti sveta vsi Evropi.

Ali so mar Angleži šli za krščansko vero v boj proti Egiptu? Ali je sedaj kaka velelast v Evropi, ki bi šla za sveto vero v boj? Za zlato pač, za zlate, a za sveto vero so se bojevali le v mračnih, srednovečnih časih, sedaj imajo Evropejci kaj drugega iskati v Afriki in Aziji. Ali se bomo sedaj čudili, da previdnost Božja ne more podpirati takih vojsk, katerim je pglavitni namen, izkoristiti ves svet v imenu civilizacije.

Katoliška cerkev v zedinjenih državah Amerike.

(Konec.)

Izmed 8000 cerkev in kapel je opozoril le na stolno cerkev v Novem Jorku, ki je postavljena iz dobrovoljnih doneskov katolikov, in prekosi po svoji krasoti vse cerkve, ki so bile v tem stoletju v Evropi začete in dovršene. Prečastiti gospod je pokazal na velikanska semenišča, ki so bila osnovana po nekterih škofijah, na brezštevilne kolegije, samostane, ki so vsi nastali iz darov vernih. Kar se je v preteklosti zgodilo, nam daje upanje na dolgo prihodnost katoliške cerkve v zedinjenih državah.

To upanje, rekel je preč. škof, se posebno na dvoje opira, mnogo jih namreč pristopa v duhovski stan in delavnost v katoliških šolah je velikanska. V naši svobodni državi jih je mnogo poklicanih v

službo Gospodovo. Naše pripravljavne šole in bogoslovna semenišča so napolnjene z upolnimi mladenci, ki se pripravljajo za službo v svetišče. Po naših samostanih je mnogo svetih devic, ki posveté vse svoje dušne in telesne moči, vse darove svojega talenta v službo sveti veri, kateri se vdane iz vsega svojega srca. Naše šole bi bili prazni prostori, ko bi po njih ne bila cela vojna redovnih bratov in sester, ki so izvrstno kos svoji nalogi.

Drug vzrok opravičenega upanja je, da katoliške šole čvrsto rastejo kljub temu, da morajo tekmovali z državnimi šolami, ki mnogo koristi obetajo. Katoliki so se sicer neradi podvrgli sedanji nepravilni šolski postavi, ki jih sili k donesku za državne šole, katerih ne morejo obiskovati. Tirjali in zahtevali so po vsi pravici, da naj država povrne katoliškim šolam nekaj vplačanega šolskega davka. „Neprijazno in nekako zaničljivo so odbili to prošnjo. Toraj pa so katoliki sklenili, vzgojo mladine sami v roke vzeti.“ Brez daljnega prepira in razpora, dasiravno zdi hova je nad krivico, ktera se jim po postavi vsiljuje z večino glasov, zbrali so katoliki otroke v lastnih šolah, da bi dihal katoliški zrak ta čas, ko se poučujejo v svetnih vědah.

2500 šol, v katerih je pol milijona šolskih otrok, ki so deželi v blagoslov, oznanuje glasno katolikom in nekatolikom, da je vprašanje verskega podučevanja, kar se nas tiče, razrušeno. Ne bomo ne počivali, niti mirovali, preden so po vsi deželi otroci katoliške cerkve po svojih šolah obvarovani. Ustanova teh šol, njih popolnenje pri vzgoji in poduku je najboljša podlaga za rast in vtrjevanje naše katoliške prihodnosti.

Govor dr. Mac Gnaisa, katerega smo le nekoliko omenili, nam kaže, da se katoliška cerkev v zedinjenih državah naglo razvija in lepo prihodnost obeta. Sklepi polnoštevilnega zbora še niso priobčeni, a skupni pastirski list, katerega so združeni očetje izdali vernim, ima menda pglavitne točke, na ktere so se zbrani cerkveni očetje posebno ozirali. („Zgod. Danica“ je prinesla ves ta list začeni z listom 3. dne 16. jan., toraj zavračamo prijatelje cerkvene zgodovine na to velevažno izjavo ameriškanih škofov, sicer pa hočemo le ob kratkem omeniti obseg tega važnega lista.) V prvi vrsti hočejo škofje skrbeti za pouk duhovnega naraščaja. Iz Evrope premalo duhovnov prihaja, morajo se toraj vzgojiti v Ameriki. A to se ne more zgoditi o letu in dnevu. Danes, tako povdarja pastirski list, ni dosti, da duhovnik opravlja le sveto službo in verne podučuje v sveti veri, marveč on more tudi zavračati krivo vero, ke dar je treba, toraj mora tudi iznajden biti v vsaki stroki, ki je z vero v kakoršni koli dotiki. Tesno zvezano z temeljitim znanstvenim izobraženjem je vprašanje zaradi vseučilišča na ameriškanih tleh. To ni več lepa misel, marveč se že vresničuje. V ta namen je dala dobrotnica 300.000 dolarjev. Lep dar, a za katoliško vseučilišče še ne zadostuje. Semenišče v Overbroku je stalo še enkrat toliko, in preden bo ustanovljeno, bode stalo še en milijon. A tudi vseučilišča v Evropi so vzrastla iz malih začetkov. Skrb za viši pouk ima poleg sebe tudi povzdigo ljudske šole. Pastirski list pravi, nobena fara ni popolna, dokler nima šole potrebam primerne, in dolžnost je katolikom skrbeti za razveitanje šole. V časih, kakor

so današnji, mora vsak, ne le duhovni, toliko vedeti, da se more zoper postaviti strupu, katerega brezbožnost ponuja ljudstvu s prilizjeno besedo.

Pastirski list dalje opominja krščansko družino na nje sveto dolžnost; starišem se priporoča skupna domača molitev in branje svetih bukev, ter svari pred slabimi knjigami, zanikrnimi illustrovanimi listi. Razvoj značaja pri otrocih je tesno zvezan s tem, kako se razvija okus pri branji. Za knjige in družbe velja prigovor: „Povej mi, s kom občuješ, in povedal ti bom, kdo si.“ Vsega pomislika vreden je nadalje klic ameriškanih škofov, za podpiranje katoliškega časništva, ki naj bi tudi po Evropi odmeval. Ako vsak družinski oče, pravijo škofje, ima za svojo častno dolžnost, da se naroči na kak katoliški list, ako dobro vé, kaj je v njem, tako se bode katoliško časnikarstvo krasno razvilo in svojo nalogo dovršilo. Nam gre še omeniti ene točke, tiste namreč, ktero povdarjajo tudi sv. oče papež, ko svari pred tajnimi družbami. Ako so družbe skrivnostne, tako so že same na sebi sumljive, naj dokažejo, da niso nevarne, da nič slabega ne hoté in želé. Ako pa kaka družba javno ali prikrito dela zoper cerkev in zoper postavno vlado, ud take družbe izključi se sam po sebi iz družbe vernikov.

Tako so očetje tretjega polnoštevilnega zbora v Baltimore trdili se po besedah Gospodovih, da poderó in izrujejo zló, a postavijo in sadé vse dobro. Njih delo bode blagoslovljeno, ker oni delajo združeni s tem, ki je rekel, „kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz med njimi“. Ako se po preteklih letih zbere zopet ameriškanski polnoštevilni zbor, takrat bode še le moč pregledati kako imenitno, kako važno je bilo poslednje, koliko je storilo za izobraževanje duhovnikov in neduhovnikov, koliko za katoliško ljudsko šolo, za občine in družine, za katoliško družinsko življenje in za ameriškane misijone. Niso v enem dnevu niti v enem letu vzrastle velikanska mesta po Ameriki iz ubogih ribiškkih koč, tudi kraljestvo Božje ne vzraste v letu in dnevu, ako pa se je v preteklem stoletju razvilo iz malega števila 25.000 duš raztresenih po vseh državah v lepo vrejeno čedo 8 milijonov katolikov, ki ima toliko in tako krasnih cerkv in šol, smemo pričakovati, da se bode v prihodnjem stoletju še lepše razvila in krepkeje rastla, upamo tukaj na pomoč tega, ki je duša in življenje katoliške cerkve, od Jezusa Kristusa, ki je neviden poglavar sveti cerkvi do konca sveta.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. aprila.

Notranje dežele.

Da je pri Lloyd v Trstu mnogo njilega, je „Slovenec“ na tem mestu že večkrat pravil, in prav nič bi ne bilo napačnega, če bi Lloyd prišel v državne roke, ktere bi potem irredenti žile podvezale. Dvoje vrste ljudi imate pri Lloyd in to so krivonosni židi in grdogledi irredentariji, poštenjaki, pravi Avstrijci. Irredentisti Lloydovi so Vam za las takošni, kakor vsi drugi brezdomovinci v Trstu.

Dalje v prilogi.

stojalu, toda Faunova lica se še bolj napihnejo, oči njegove so blestele mrzlično, debela roka njegova se vspne ter mlati po mušicah, žužkih in metuljih, in le-ti v lesku raznih bojov so plesali in obletavali njegovo glavo, zadevaje se s peroti ob težki pozlačeni oboj slike. Angelj je takoj razumel vse to. Hudobni duh je bil tu ter tako naznanjal svojo navzočnost.

Angelj se ni smel umakniti. Pričela se je zopet stara borba, neskončna melodija očitaj in razprav — in kakor vselej, končala se je s — slavo.

„Kaj neki tako zijaš na mojstrovo sliko, vsaj ni nič na njej!“ prične satan.

„Ti bi gotovo kaj jednacega ne dovršil“, odgovori angelj.

„Staviva, da izvršim to“, reče satan.

„Stavim, da ne“, pravi angelj.

„In v stavo?“

„Sam predlagaj.“

„Za mojstrovo dušo“, odgovori satan; „kajti iz svoje roke zopet prepuščam skoro gotovo žrtev — to človeče slika svetnike in svetnice, nasprotno je pa stari krivičnik, dal je prodati vdovi sosedo poslednje imetje, kozó in tu se hlina . . .“

„Dosti je, opravljivec! toraj za njegovo dušo; velja, da take slike ne izgotoviš, kot je ta-le.“

„Oho!“ reče satan, — „bomo videli, popolnem tako kot je tu, toda še prej, kakor se mojster zbudi.“

„Velja!“

Satan stopi s stropa, v roke vzame vlažno gobo ter zbrise z jednim potezom neposušeno sliko mojstrovo, na to si pripravi platno, počasi in lahno zrine spečega mojstra s sedeža ter začne slikati.

Verjetno, da satan s prva ni bil gotov, izgotovi li to ali ne; sklenil je to stavo iz same prevzetnosti in baharije, iz same hudobije. Čudil se je sam sebi, kako spretno je prijel za čopič, kako lepo je polagal barve tik sebe, kako hitro je narisal obrise glave, Kristusovega telesa, dreves in cele okolice. Šlo je to nenavadno dobro in hitro. Barve so dobivale lesk, gorkoto in življenje. Podoba glave Kristusove dala mu je še največ opraviti — toda vrag ima že od nekdaj dober spomin in posnemovalni talent. Tudi to se mu posreči, tako, da je angelj postajal nemiren. Toda napuh pride pred padcem. Pijan lastne dovršenosti se vrag vendar-le spozabi, prirojena mu hudobija se konečno obudi v njem. Ko je dogotavljal noge božjega mojstra, njegov satanski humor

prešine drzna nezbožnost; svest si svoje zmage dovolj si šalo, ter — naslika božjemu mojstru na levo nogo lastne kremplje hudičeve.

„Zgubil si,“ zagrmí angelj za njim, ko se satanov čopič dotakne poslednjega kremplja na Kristusovi nogi, — „taka ni bila umetnikova slika!“

Satan zavrišči, zlomi čopič, hotel je prekopicniti stojalo, toda v tem trenutju se probudi slikar — oba, on in angelj, morala sta izginiti — v nadzvezdnem prostoru kje sta morebiti ukončala svoj prepír o slikarjevi duši.

Ob jednem stopi v sobo opat z dvema menihoma. Prišli so po podobo za jutrnjo slavnost. Mojster jih vljudno pozdravi ter jim hoče izročiti svoje delo. Toda glej! kaj je to? obledí ter se opoteče. Odrašenik je imel na levi nogi netopirjeve krempljice — tega vendar ni on naslikal — je li zblaznil?

Strmeli so nad sliko opat in bratje. Verjeli so zagotavljanjem mojstrovim, ki si je hotel vzeti življenje, ko zvé, da to ni njegovo delo; kajti opat je še pred poldnem videl sliko skoro že dogotovljeno — in tadaj je imel Kristus človeške noge! Tacega zasmehovanja pa vendar mojster ni zmožen! — Toda jutri je cerkvena svečanost, kaj početi?

Gad jim je ljubši nego pošteni Avstrijani; zato pa si tudi silno veliko prizadevajo, kako bi poslednje vničili. Da so tudi pri Lloyd uradniki irredentariji, spričuje nam žalostni dogodek, kojega smo včeraj omenjali med domačimi novicami. Razpočila se je namreč v roki mlademu uradniku Lloydovemu ploščnata škatljica, ktero je po naključju našel v miznici, pri kateri je prej sedel drug njegov tovariš. Časniki sicer pišejo, da je bila dotična škatljica namenjena neki gospej v Benetkah, kamor je bila tudi že svojo pot po poštnem potu nastopila. Ker pa gospa ni bilo doma, se je škatljica vrnila nazaj v Trst in dotični uradnik jo je shranil v svoji miznici, kakor kak zabojček — zlatov! Kje pod milim nebom pa je zapisano, da naj uradniki pri prometu službovajoči reči vračajoče se shranjujejo v svojih miznicah, omarah itd.? Zakaj pa so založišča (magacini)? Nam vsaj eden slučaj ni znan, da bi dotični uradnik ob enem služil za magacinskega hlapca in pošiljatelj v svojih miznicah shranjeval, ako taistih ljudje sprejemati ne marajo. Tukaj je ves drug zajec za grmom! Tukaj je sedel svoje dni za tisto mizo kak Lloydov uradnik, ki se je v prostih urah prej ko ne pečal z — bombami in je eno v miznici pozabil ali nalašč pustil, preselivši se na drugo mesto, ktero si je po svoji propagandi za Italijo irredento „pošteno“ prislužil. Tukaj naj bi se bolj pazno oko obračalo, — živa potreba je!

Kdor hoče na **Reški višji gimnaziji** dobiti službo rednega profesorja, mora dokazati popolno znanje laškega jezika. Dotični odlok madžarskega naučnega ministra se glasi, da se morajo vsi kandidati profese, kojim je na tem ležeče, da bi kako profesorsko službo na omenjeni gimnaziji dobili, v Budapešti podvreči jako strogi preskušnji iz laščine, tako iz slovnice, kakor iz najnoveše literature. Je že prav, mi nimamo prav nič proti temu, če tudi nam je znano, da se človek v Reki jako lahko tudi brez laščine izvele. Ker pa ravno Reko le predobro poznamo, si vendar ne moremo kaj, da ne bi opravičeno vprašali: zakaj da se ravno taka preskušnja ne zahteva iz hrvaščine, ktera je v Reki ravno tako, ako ne še bolj zastopana, kakor pa laščina. Vsaj bodoči uradnik, ki se na gimnaziji za svoj prihodnji uradniški poklic pripravlja, bode izvestno bolje potreboval hrvaščine v svojem službovanju pri strankah, kakor pa laščine. Saj je vendar celo Primorje od Trsta do Spuža v južni Dalmaciji v ogromni večini po Slovanih, oziroma Srbih in Hrvatih naseljeno, kjer le odličnjaki dobro laški govorijo, slovanski pa vam govori vsako dete. Toda kaj hočemo, je že tako! Ko bi bila vrhovna oblast čez Reko v Zagrebu in ne v Budapešti, in ko bi jo imeli v rokah Hrvatje, naši bratje, ne pa nam sovražni Madžari, bi bilo pač mnogo drugače, in izmed tega mnoge omenjamo za sedaj le to, da bi bila za profesorje na Reki večja potreba natančnega znanja hrvaščine, kakor pa — laščine!

Cesarica Elizabeta preselila se je že iz Amsterdamu, kjer je je pri belem dnevu surov človek napadel, v Heidelbergsko kopeli na Nemško. Visoka gospa bi se bila, kakor se čuje, še nekoliko časa v Amsterdamskih morskimi kopeli pomudila. Surov napad spridil ji je pa popolnoma veselje še več časa ondi baviti se, ob enem pa se razpostavljati zija-lostim ljudstva. S tem nikakor nečemo obsojati vseh Holandcev, ako se je eden izmed tistih tako silno pregrešil nad gostoljubnostjo, ktero je človek človeku povsod dolžan; kajti kar eden prenapetnež stori, se nikdar ne sme celemu narodu na račun staviti. Kljub temu je pa vendar le jako malo upanja, da bi se naša cesarica še kedaj, ali pa vsaj ne v prav kratkem času podala v Amsterdamske kopeli, ker človek ne gré rad več tje, kjer se mu je kaj sitnega primerilo. Cesarica se bode v Heidelbergu izvestno

„Postavimo sliko med tem, kakoršna je, v glavni veliki altar“, pravi na to opat, — „v znožji pa razstavimo tako visoko cvetk, da bodo popolnem zakrile noge Odršenikove. Po slavnosti bo mojster že vse to popravil. Jasno je, da je bil satan zavidljiv božji slavi po tej sliki in da je hotel skaziti izvirni umotvor; toda zastoj se je trudil. Med tem pa o tej zadevi strogo molčimo!“

Tako se je tudi zgodilo. Svečanost praznovali so z velikansko sijajnostjo. Sliko so vsi hvalili in slavili — toda mojster je ni več popravil. V jutro po svečanosti našli so mrtvega v njegovi sobi.

„Vidite, vsaj se je res norčeval“, pravi opat, — „in mi smo dolžili hudobca!“ Revni človek, ne sodi, kar ne umeš!

Slika ostala je tudi taka, in ljudstvo spodbujala — male spake opazoval ni nikdo. — Da, res; satan pri najboljšem in svetejšem rad kaj pritakne ter napako pridene; a nič ne dé; če je človek za dobro vnet, ter si prizadeva napake odpravljati, svoje cene ne zgubi, naj svet tudi krivo sodi, kolikor rad. Cvetke dobrih del pokrivajo in zbrisujejo naj napake — pritikline hudobca.

bolje počutila nego v Amsterdamu, saj Heidelberg ji je od lanskega leta in menda že tudi prej znan.

Delavca je težko prepričati, da **anarhizem** ni družega, kakor krvava sleparija. On je vam tako zaverovan vanj, da vam edino v njem svojega odrešenika vidi; vse drugo zdi se mu ničevno, postavna pot pa kar naravnost smešna. V očigled take podlage pač ni čuda, da delavci še vedno vešam enako najraje plešejo okoli krvavega stališča, na katerem se anarhizem šopiri, in da jih je Dunajska policija že zopet 12 izgnala, katerim so bili ljubše krvavi nauki anarhistov, kakor pa modre postavne državne. Devet že prej izgnanih delavcev je pa prosilo za dovoljenje, če se smejo zopet na Dunaj povrniti, ker so poboljšanje obljubili. Gledé na to jim je vlada dovolila pogojno povrnitev, ako se bodo namreč pametno in mirno ter pošteno obnašali.

Vnanje države.

Kujanje **bolgarske pravoslavne duhovščine** je ponehalo po prizadevanji prefekta samega, ki je izdal jako oistre odloke do višjega duhovništva naj primerno vpliva na nižjo duhovščino v miroljubnem smislu.

Ne le v Gorici, tudi na **Nemškem** v kultiviranem Berolinu se ljudje v cerkvi neotesano vedejo, samo da imajo povod zato. Stoletja kulturnega razvitja niso bila mogla zabraniti, da bi se v nedeljo, 22. marca, kedar je bila nemškega cesarja 88. obletnica rojstnega dne, v veliki protestantski cerkvi ne bili prav do dobrega skregali — pa tudi bunke so sem ter tje letele. Povod je bil ravno cesarjev jubilej. Oba, cesar in cesarica, prišla sta v cerkev na pripravljene prestole, kjer ju je spremstvo že čakalo. Ljudi je bilo toliko prišlo, da se je vse trlo in je vse le spredaj biti hotelo pri klopih za cesarski dvor pripravljenih. Beseda je dala besedo, sunec odvrnil se je z drugim in konec vsega je bil, da se je prav pošten pretep pričel med protestanti v cerkvi, ki se tako radi drugim za izgled postavljajo, kako da so izobraženi in bogabojoči. Prišlo je tako daleč v medsobojni strasti, da se bodo morali pred kazensko sodnijo zagovarjati. Ne bili bi omenili tega dogodka, ko bi ravno Nemci pri nas ne bili tisti, ki na polna usta zaženó svoj hrup, ako si kje dva šnoparja v lase skočita in se nekoliko opraskata, ter svetu oznanujejo: glejte jih Slovence, kak surov narod so, nič kot vedni poboji in pretepi! Naj si pa nihče ne misli, da morda s tem hočemo podivjano surovost v varstvo jemati. O kaj še! kedar smo ji prišli na sled, bičali smo jo brez usmiljenja in jo bomo še, kajti nekaj s časoma le pomaga. Da bi jo pa v nemške časnike dopisovali, se nam pa jako ostudno dozdeva, ker je povsem krivično za prestopke ali hudodelstva jednega skupni narod odgovoren delati. Pač ni jedno in tisto v domačem listu za domače ljudi grajati, kar je graje vrednega, ali pa razglaševati po svetu surovost, ki si je med kmetičkim stanom po vseh deželah enaka, bodi si tu ali tam to je grdo in nesramno.

Čisto novo šego vpeljale so **ženske na Francoskem**. Odkar je šla gospa Hugues oproščena od porotne sodnije, kjer je le nekaj mesecev poprej vstrelila nadležnega človeka iz tega vzroka, ker jo je preganjal celih pet let z obrekovanjem in mu sodnija ni mogla ali pa ni hotla do živga — si vsaka Francozinja domišljuje, da ima pravico možkega s tega sveta spraviti, ako ji je le količjak gledé časti nevaren, da bi je ne ovadil danes ali jutri. Pri tej zadevi le mimogrede vprašamo, koliko da je lahko živih Francozinj, ktere bi se tega ali onega dolzega jezika ne bale. Ko je bila prvooomenjena gospa od hudodelstva umora oproščena na podlagi obrambe lastne časti, ploskal ji je ves francoski narod, ki ne nosi po krivici imena, da je vljuden. Gospa Hugues dobila je prav kmalo naslednico in tudi tista je bila, ker je vstrelila razžaljivea njene dozdevne časti, oproščena pri porotni sodniji. Ko se je pa nedavno že tretji slučaj primeril, da so porotniki v Auxerres oprostili žensko Francey, ktera je z revolverjem vstrelila nekega moža, kojemu so bile znane njene pregrešne zveze z drugimi, jel je brezverni Pariz pozoren postajati in z glavo zmajevati, češ, to nikakor ne more dobro biti, kajti odslej si na Francoskem skoraj noben mož ni več življenja svest. Zadosti je, če kateri ni več tej ali oni ženski všeč, še huje pa, če je po naključju naletel na kako njeno skrivnost, za ktero se ona boji, da bi se ne objavila — vstrelil ga! kajti na ta način odkriža se ga na večne čase, ker mu z revolverjem jezik zaveže. Parižani so sprevidele, da tako ne more dalje ostati, ako nočejo, da se bode umor še dalje poveljeval in opravičeval. Ali se bode pa v tem oziru tudi kaj zboljšalo, je težavno odgovoriti, skoraj da ne, bi rekli, kajti, dokler bodo jezični doktorji pri porotnih obravnavah najrahločutnejše strune francoskih porotnikov na tak način ubirati znali, kakor jih je zagovornik poslednjič omenjene zanikrne ženske ubrali umel, ni nikake nade! Vpletel jim je tako memogredé jako mišno, če tudi nikakor ne poduéljivo povest iz nemško-pruske vojske, kako je nek pruski častnik francoskega dekleta onečastiti hotel po sili. Ta pa je segla po nož in mu ga je v sree zabodla, le da je svojo čast rešila. Prijeli so jo drugi nemški častniki in tirali pred zapovedovalnega generala. Le-ta je pa rekel: „Prav je storila in vsak malopriden častnik naj za

svoje ničvrednost tako plačilo sprejme“. Še misliti ni, ako bi vsak zagovornik porotnike s takimi dogodki obdelaval, da bi poslednji še ktero žensko morilko obsodili. Mar li ima odvetnik zagovarjalec vselej to nalogo svojega varovanca kazni oprostiti? Mislimo, da ne; ampak veliko več naj ta čuje, da se ne godi nobena nepostavnost, da se izgovarja, kar je izgovora vredno, da se preojstro ne sodi itd. To, mislimo, je poštena naloga odvetnika zagovarjaleca, ne pa oprostenje hudodelca na vsak način, če tudi po neopravičenih potih in sredstvih.

V **Parizu** je zmešnjava, da je že dolgo niso take imeli gledé vlade in Tonkina. V najnovejšem času prinesel je časnik „Paris“ novico, da je bivši prvi minister Ferry dobil iz Pekinga ponudbo za mir, ker s oKitajci menda pripravljeni večinoma vse francoske zahteve z malimi spremembami sprejeti. Le-ta novica je Ferryjeve nasprotnike tako silno spodbodla, da naj se celo ministerstvo posadi na zatoženo klop, ter naj se imenuje posebna komisija, ktera bo ministersko službo opravljala, dokler se ne postavi novi kabinet na noge. Predlog je padel z ogromno večino s 340 glasi proti 77. Nekaj pa vendar le mora biti na vsem tem, kajti Ferry je še tisti dan, 2. aprila namreč, zahteval od predsednika republike Grevyja pooblaščenje za podpis dotičnih pisem, tikajočih se ponudbe za napravo miru. Grevy mu je vendar ni hotel dati, rekoč, da je to delo njegovega naslednika. So pa tiste pogodbe sledeče: „Kitajci morali bi se nemudoma iz Tonkina popolnoma umakniti; Francozi bi smeli Formozo zasesti tako dolgo, dokler bi se mir uradno ne razglasil, za to bi se morali pa za sedaj vsaj popolnoma odpovedati vsaki zahtevi za odškodovanje, kakor tudi vsem trgovskim in obrtniškimi prednostim.“ Kaj li bode na to odgovoril nov kabinet, kateri se je menda nekako tako-le sestavil: Freycinet zunanje zadeve in predsedništvo, Sarrien notranje, Spuller poduk, Sadiarnot finance, Legrand trgovino, Allain-Turgé poljedelstvo, Cuvinot pošto, Krantz pomorstvo, Delebecque pa vojsko. Kdo da bode vzel pravosodje, se še ne vé!

Z **afgansko vojsko** ne bo nič, ker je Bismark ne mara. Nemški poslanik v Petrogradu potrulil se je nedavno k Giersu, ter mu je jako vljudno, pa določno povedal, da Nemčija ne želi, da bi se Rusi in Angleži za Afganistan zgrabili. Giersu je bil ta migljej jako všeč in je rekel, da bode kolikor mogoče na to delal, da se bo mir ohranil. Če bi pa Avgleži le preveč sitnosti delali, pravi Giers, tedaj se pa na Nemško posredovanje zanaša. Poslanik je na to rekel, da se Nemčija ne bo branila dobrega dela storiti, ako jo bode kdo zanj prosil, sicer se pa nadja, da tega ne bo niti potreba ne!

Kralj Janez Abesinski jel je Lahe pisano gledati, od kar jim je na misel prišlo, da bi bilo vendar-le mnogo bolje za njihove vojake, če bi jih čez leto v Bogoške hribe in pa v mejno mesto Keren poslali hladit se, kakor pa da se okoli Masane prepekajo, ter je svojo politiko nasproti Lahom ob Rudečem morji popolnoma spremenil. Kralj Janez se namreč boji, da se bo Lahom, ako bodo v Kerem že naseljeni, smola na hlače prišla in jih ne bo več venkaj spraviti. Lahi edino bi mu še ne delali toliko preglavice, toda ravno v tistem kotu prebivajo njegovi največji nezadovoljnejši, ki bi se v tem slučaju takoj z Lahi pobratili in sitnost bi bila gotova!

Kongiška država je silno velika. Šestkrat toliko je je kakor Avstrije in ima tudi po tem svoje površje. Meri namreč 2,300.000 kvadratnih kilometrov, od katerih ste dve tretjini silno rodovitni. Jezera merijo 120.000 kvadratnih kilometrov, vodovje za plovbo pripravno meri pa 6000 kvadratnih kilometrov. Med temi je Kongo sam vse skozi plovitvi ugoden, izvzemši morda kakih 220 kilometrov na daljavo ne, kjer brodarstvo mnogobrojni slapovi ovirajo. Prvi poglavar od Evrope potrjen, kakor smo že omenjali, bode obče zaslužni Stanlej, ki bode takoj ondi železnico graditi jel in jo bo v 2 letih dodelal. Trgovina se je jako razvila in so vse postaje tako napravljene, da so zamorcem prav pri rokah. Prebivalcev ima okoli 30 milijonov. Zemlja je silno rodovitna in ima mnogo natornega bogastva v sebi.

Izvirni dopisi.

Iz Vipave, 2. aprila. Razmere z ozirom na letino so do sedaj jako vgodne. Nadejamo se tedaj prav dobre, bogate in plodonosne letine, ker solnce prav toplo sije, za poljske domače pridelke in burja sedaj tudi preveč močno ne piše. Včasih nas tudi kak prijazen dežek obišče, kateri je pa tudi vgoden za naše polje. Okoliščine so toraj za polje jako vgodne Bog daj, da bi tudi take ostale.

A ne samo polje ampak tudi vraža ima in bode morebiti tudi zanaprej imela dobro letino. O zadnji hočem tu nekoliko spregovoriti, temveč ker se mi reč zeló važna dozdeva. Ljudstvo se je tu jako vzne-

mirilo. Vzrok temu je nek žid, kateri prodaja svoje blago na Opčini pri Trstu. Ta prodaja blago jako drago proti vsakomesečni plači. Treba je kupčevalcem pokazati samo domovinski list in imajo že skoro blago v roki. K vzroku te prekucije so posebno pripomogli krčmarji okoličani, kateri so odrinili na Opčino, ter si tam nakupili blaga za kake štiri sto goldinarjev. Ti so zelo revni, in žid lahko popusti up, da bode kedaj plačilo za blago od njih dobil. Iz tega sklepajo tukajšnji prebivalci, da ta žid zastonj blago ljudem daje. To je postalo predmet vsakdanjim govoricam. Zarad tega se ljudje kar trumoma zbirajo ter se posvetujejo o tej reči.

Ti mislijo iti pred prazniki tje kaj po blago, da bodo kaj za „piruhe“ dobili. Njih prednja straža je že v torek tje kaj odrinila. Udje te straže so bili štirje tukajšnji prebivalci, pravi veleposestniki: barvar, čevljar, krznar in delavec. Prava četvorica! Ti so se polni nade tje kaj podali: Barvar je mislil voz belega platna semkaj pripeljati, ga pobarvati in prodati, čevljar je mislil celo Vipavo obuti, krznar vse s kožuhi preskrbeti in delavec lepši bodočnost si pripraviti. Ti so se od tam vrnili včeraj zvečer s piruhi v podobi velicega „aprila“. Vse se jim posmehuje in dobro obdeluje v pogovorih. A ljudje vendar verujejo, da ta žid zastonj blago daje vkljub temu lepemu dokazu. — Nekteri pravijo, da je ta žid „antikrist“ in da je konec sveta že tū, drugi zopet trdijo, da je nek milijonar štiri milijone goldinarjev revnim zapustil, in da ta žid tiste štiri milijone revnim razdeluje. Zopet drugi trdijo, da je ta „žid“ prostozidar; kateri ljudem denar in blago deli, da se svoji veri odpove ter po domače „hudiču vpiše“. To je toraj, kakor že rečeno, povod in predmet vsakdanjim govoricam. Za sedaj naj zadostuje, če pa bode reč huja postajala, hočem Vam poročati.

Domače novice.

(Vstajenje), najlepši in najčastitlivejši praznik v katoliški cerkvi, obhajalo se je danes pri jako lepem toda vetrnem vremenu po Ljubljani v sledečem sporedu: Pričeli so ga s slovesnim sprevodom pri nunah ob 3 popoldne, ob 1/2 4 pri Frančiškanih, ob 4 v Šenklaški, ob 5 pri sv. Petru in v Trnovem in ob 6 pa pri sv. Jakobu in pri usmiljenkah v bolnišnici. Jutri zjutraj ob 4 bo pa pri novi cerkvi Jezusovega srca.

(V Polhovem Gradcu) je sinoči ob 1/2 11. uri umrl čast. g. župnik Jakob Fada, po kratkem a hudem bolehanju. Bil je ranjki rojen na Jesenicah na Gorenjskem 23. julija 1808. Sina silno revnih staršev pošljejo dobrotniki že bolj priletnega v šolo v Ljubljano, ktero je nadarjeni in pridni mladenič prav dobro dovršil in bil l. 1836 v mašnika posvečen. Služboval je kot kaplan v Ribnici, v Ljubljani pri sv. Jakobu in v stolni cerkvi. Nad 30 let bil je župnik v Polhovem Gradcu, kjer je goreče delal za čast Božjo in zveličanje bližnjega. Krasno ozaljšana župnijska cerkev, zvonovi, šola, kaplanija, pričajo o njegovi delavnosti, le nekaj je bil pozabil — na-se namreč, razun župnijske hiše, ki je bila zidana ravno popred, kakor je gori župnik postal, so farovška poslopja v jako slabem stanu, skrbel je le za druge, za-se mu ni bilo. V zadnji bolezni vedno se je priporočal znancem in prijateljem v molitev, ta njegova zadnja želja, tako upamo, se bode tudi v obilni meri spolnila. Pogreb bode v torek 7. aprila ob 10. uri popoldne. R. I. P.!

(Umrl je) c. kr. vladni svetnik dr. Stöckel po daljšem bolehanju, nocojšnjo noč. Zvonilo mu je kmalo, ko so zvonove odvezali.

(V Celji) je umrl na veliko sredo občespoštovani pekovski mojster Karl Sima v 78. letu svoje starosti. Njegovo smrt obžaluje 43 (tri in štirideset) vnukov in 5 vnučičev.

(Ranjki vitez Resingen) je, kakor je bilo v „Slovencu“ že omenjeno, za dobre namene mnogo premoženja razdelil. Vsled njegove oporoke dobi tudi spodnještajarsko nemško napredovalno društvo (Fortschrittsverein) 100 gld., nemški „Schulverein“ 200 gld.

(Pred nekim časom) sta pobirala po Ljubljani, pozneje pa po Spodnjem Štajarji, dva nekako kot meniha oblečena popotnika milodarov za zidanje neke „katoliške cerkve v Jeruzalemu“. Na Hrvaškem so ju prijeli in kdo sta bila? Dva žida iz Galicije. V knjižnici, v katero so se zabilježevali darovalci s svojimi doneski, senahaja mnogo častitih imen!

(Okrožna sodnija v Celji) je te dni v pričotih treh rabinov razvezala zakon žida Salomona z židovkinjo Babette Ružička.

(Slovensko pevsko društvo) v Ptujem na Štajarskem se jako vrlo razcvetela in ima 200 udov, med temi tudi nekaj jako odličnih. Najnovejši vstanovnik tega društva je Celjski advokat dr. Sernee, ki je nedavno k društvu pristopil za vstanovnika s 25 goldinarji. Društvo, ki ima svoje ude po vseh slovenskih pokrajinah, imelo bo svoj veliki pevski zbor na malega Šmarna dan v Celji. Pesni, ki se bodo skupno pele so: 1. „Mi vstajamo“, od B. Ipavica. 2. „Slava Slovincem“, besede Virkove, vglasba A. Försterjeva. 3. „Zvezna“, vglasbil Nedvč. 4. „Slovenec sem“, vglasbil dr. Gustav Ipavica. 5. „Sokolska“, vglasbil Förster. Vse te pesni pele se bodo v moškem zboru. Za mešane zборе pripravljene so pesni: 6. „Bodi zdrava domovina“, vglasbil F. S. Vilhar. 7. „Tiha luna“, vglasbil S. Jesenko. Med posamičnimi točkami svira vojaška godba.

(Goriška Vincencijeva družba) izdala je svoje poročilo za leto 1884. V oddelku za uboge prejelo se je 1377 gold. 7 kr. Izdalo se je 1315 gld. 80 kr. in preostaja 61 gld. 28 kr. V oddelku za bolne nanašajo dohodki 623 gld. 72 kr., stroškov pa 151 gld. 80 kr., ostane še gotovine 471 gld. 92 kr. V oddelku za mlade ljudi nabralo se je 315 gld. 97 kr., stroškov je bilo pa 173 gld. 98 kr., toraj ostaja 114 gld. 99 kr. Skupnih dohodkov je družba imela 2316 gld. 76 kr., skupnih stroškov pa 1641 gld. 58 kr., toraj ji ostaja konec leta 1884 675 gld. 18 kr.

Razne reči.

— Pritožbe zoper učeničke. Pretekli mesec se je po Dunajskih novinah čitalo, da je deklica IV. razreda v šestem okraji Dunajskem pri telovadbi dvakrat iz lestvice padla, ker jo je dotični učitelj predolgo pustil pri tej vaji, vsled padca pa se ji je glava pretresla in dan pozneje je umrla. — Češ, deklica je v šoli tako pripovedovala. Preiskavali so stvar in kaj je bilo? Deklica je še pred telovadbo tožila, da jo glavo boli, telovadbe se niti ni vdeležila, toraj tudi ni mogla pasti s lestve. Deklica je marveč njeni součenci pripovedovala, da je doma na stopnjicah padla in da jo od tega glava boli. — Še drug slučaj. V Tilnovih ulicah sta se dečka pretepala, deček je vrgel dečka tako močno ob zid, da se mu je glava pretresla, in da je v kratkem času zarad tega umrl. Ko bi se bil učenik takega dečka le dotaknil, kako lahko bi bil prišel v najsitnejši položaj. — Mar se to ni že na Kranjskem zgodilo?

— Kako hvali protestant trapiste. Ko sem nedavno na kolodvoru čakal na odhod vlaka — piše znani trapistički pripor o. Franc — nagovoril me je neki nemški gospod, in vprašal, ne bi li mi trapisti pripravljeni bili vtemeljiti samostan v Zulua deželi, ter pristavil, da nam bo on preskrbel brezplačno zemljišče. Ko sem mu odgovoril, da bi to prerano bilo, ker se še nismo vtrdili v Pinetovnu, nadaljuje: „Jaz nisem katoličan in ne govorim zarad vere, ali jaz sem tega mnenja — tukaj mogli bi edino trapisti, kolikor o njih čujem, prevzeti misijon. Poznam, reče, vse različne misijonarje protestantovskih družb, ki so med Zului; no, ti ničesar ne opravijo.“ Jaz mu rečem: „Oni bajé imajo opraviti edino s pridigami in s svetim pismom.“ On mi odgovori: „Niti to. Oni ne delajo prav nič, oni živé samo za sebe.“ Na moje vprašanje: „Zakaj se več nadeja od trapistov, preden jih ne pozna“, mi odgovori: „Dosti sem o njih slišal, oni hodijo pravo pot.“ Na to zažvižga vlak na odhod, in jaz gospoda povabim, da me obišče pri priliki. — Res, trapisti so „pionirji“ kulture in to spozná tudi protestant, če pravično sodi o njihovem delovanju.

— Mož nezaslišane darežljivosti. V mestu Cincinnati umrl je eden najbolj bogatih in viteških mož, R. Springer. Isti je bil poprej protestant, ter se je oženil s katoličanko, ktera ga je — kakor je sam pripovedoval — s svojim pobožnim in svetim življenjem naklonila, da je začel več premišljevat o veri, dokler na zadnje ne prestopi v katoliško cerkev. Že v svojem življenju pomagal je siromakom, bolnikom, vdovam, slabotnim, rodovini in služabnikom, ter izdal za nje ogromne svote; v oporoki pa je zopet napisal veliko v plemenite svrhe. Tako je daroval n. pr. katoliškemu angleškemu sirotišču 50.000 dolarjev, samostanu dobrega pastirja 35.000 dolarjev, nadškofu v Cincinnati za semenišče 100.000 dolarjev, Frančiškankam 20.000 dolarjev, malim sestrinim sirotišču 35.000 dolarjev, katoliškemu hotelu dobrega Samaritana 30.000 dolarjev in svojo knjižnico, Frančiškankam za odgojo zapuščenih dečkov 35.000 dolarjev, župnijski šoli stolne občine 40.000 dolarjev, usmiljenim sestrin 5000 dolarjev itd. Nadalje je daroval mestu Cincinnati za razstavni zaklad 50.000 dolarjev, glasbeni dvorani 100.000 dolarjev, umetniškemu muzeju 70.000 dolarjev in umetniško zbirko velike vrednosti, glasbeni šoli 127.000 dolar-

jev. To je gotovo redka, v Evropi nezaslišana darežljivost ter sad žive katoliške vere, ki se v dejanju pokazuje.

Telegrami.

Budapešt, 3. aprila. V stanovanji dr. Altmanna umorjeni ste bili včeraj popoldne okoli 5. ure dve dekleti, prva 20, druga 8 let stara. Iz skrinj in omar je bila vrednost pobrana. Morilec je obiskovalec tečaja za državno računstvo, 25 let star in se Emerih Balentiez piše. Ko so ga bili prijeli, je obstal da je on morilec. Vzrok umora je bil denar.

Pariz, 4. aprila. Kriza še vedno traja. Constans je prevzel sestavo kabineta, ker so se vse druge kombinacije razbile.

Charleroi, 4. aprila. V premogovi jami Marcinelle vžgal se je treskalni plin in je 18 delavcev pobil.

Poziv in prošnja.

Letos je tisočletnica smrti sv. Metoda v Velehradu na Moravskem, kakor je našim bralcem znano po mnogih dopisih in člankih v „Slovencu“. Že 14. februarja se je pričelo romanje Slovanov raznih dežel in raznih plemenov v Velehrad; bo posebno velikansko velikonočni ponedeljek, 6. aprila, ter bode trajalo do pozne jeseni. Mnogo bo češčen sv. blagovestnik Metod, mnogo molitve se bode zgodilo na njegovem grobu za zedinjenje vseh Slovanov v edino izveličavno cerkev, rimsko katoliško. Bog daj, da bi bila uslišana molitev vernega ljudstva na priprošnjo sv. Metoda! Saj zedinjenje bilo bi tako lahko mogoče, ker v nauku nas le najmanjše število resnic loči, a napuh in trmoglavnost je žalibog od nekdanj edini zadržek zedinjenja.

Tudi iz naše in sploh iz slovenskih dežel jih bode romalo mnogo v Velehrad; ker veliko se jih je že zato oglasilo, pa romalo jih bode tje pa še mnogo več, a vendar kaj je vse to proti celoti Slovincem? Izmed tisoča prebivalcev tudi ne jeden. Vsi ne bodo imeli sreče, da bi sv. Metoda na njegovem grobu počastili ter se vdeležili duhovnih dobrot, ktere so sv. oče Leon XIII. romarjem podelili v toliko bogati meri.

A na kar prej nismo mislili, se je zgodilo. Sv. oče, papež, posebni prijatelj Slovanov, so na prošnjo čeških škofov podelili vse duhovne dobrrote, kakor jih romarji zadobivajo v Velehradu, tistim vernim, ki bodo v domači deželi od škofov v to odločene cerkve obiskovali ter molili po namenu papeževem in romanja na grob sv. Metodu. Tudi pri nas na Kranjskem so premilostljivi knezoškof Misija obljubili prositi za enake dobrrote; upanje smemo gojiti, da Njih prošnja bode v Rimu tudi uslišana.

Gotovo bi se v to najbolj spodobile cerkve, altarji, ki so sv. Ciril-Metodu lastno in posebno posvečeni, toliko bolj, če bi bili v sredi Slovenije. In glejte, dragi bralci, tudi to že imamo.

Že leta 1881, ko je bilo veliko romanje v Rim, ravno tema dvema apostoloma Slovanov na čast, je bilo v Ljubljani sklenjeno, da se pri novi cerkvi presv. Srca Jezusovega postavi posebej kapelica tema svetnikoma na čast, Slovincem pa v spomin posebnega poslavljenja Cirila in Metoda v Rimu in za celo katoliško cerkev. Kapelica je bila res drugo leto postavljena, pozneje popolnoma dodelana in potlakana, a altar s podobami teh dveh blagovestnikov ni mogel biti postavljen zarad prevelikih stroškov, ki jih je prizadejala cerkev in novo stanovanje gg. misijonarjev.

Mar li pa naj kapelica, posvečena ss. Cirilu in Metodu, tudi letos o praznovanju tisočletnice smrti sv. Metoda, brez podob in altarja ostane? Letos, ko blagovestnika, največja dobrotnika Slovanov, vse časti? Letos, ko so namestnik Kristusov častilce in romarje tako bogato obsuli z zakladi sv. cerkve, z odpustki? Ne, to se ne smé zgoditi! Ravno v spomin tisočletnice smrti sv. Metoda naj bode postavljena v altar s podobami ss. Ci-

mila in Metoda. Že o priliki občnega zbora katoliške družbe za Kranjsko, se je o tem pogovarjalo; po dogovoru s prečast. gg. lazaristi, ki so se tega posebno oveselili, je bilo sklenjeno, na vsak način altar postaviti in kapelico okinčati, da bode vredna takega praznovanja. Edino, kar so gg. misijonarji prosili, je bilo to, da bi dobrotniki blagovolili nekoliko pripomoči, da bi se zamogla omisliti prav lepa kipa ter vsa kaplica primerno ozaljšati, vso drugo skrb hočejo sami prevzeti ter tudi vse do 5. julija, glavnega praznika ss. Cirila in Metoda izvršiti. Obetali smo to, zanašaje se na darežljivost in vnemo Slovencev, ki je znana vsemu slovenskemu svetu.

Zato pozivljamo in prosimo vse naše ljube rojake, naj letos k večji časti ss. Cirila in Metoda po svoji moči darek na prazen altar položijo, da bode do konca junija oboje: (altar in kapelica) tema blagovestnikoma posvečeno, vredno okrašeno in dodelano. Za darove toliko bolj prosimo, ker želimo s temi še dva blagovestnika, ki sta nam Slovincem še bližje, v tej kapelici počastiti in ktera naša škofija takoj po osmini ss. Cirila in Metoda, namreč 12. julija, tudi z osmino časti. To pa sta ss. Hermagor in Fortunat, ktere želimo postaviti na vsako stran altarja. Tako bila bi kapelica, pridelana cerkvi najsvetejšega Srca Jezusovega, posvečena štirim glavnim pomočnikom Slovencev: Ss. Cirilu in Metodu, ss. Hermagoru in Fortunatu. Vse je že naročeno ter bode tudi o pravem času izvršeno.

Da bi se pa dariteljem povrnilo z duhovnimi dobrotami, so premil. knezoškof obljubili ne le dobro delo po moči podpirati, ampak tudi pri sv. očetu Leonu poprositi za popolne odpustke meseca julija tek. leta za vse obiskovalce kapelice. Oo. lazaristi pa so obetali v obeh osminah: sv. Cirila in Metoda, Hermagora in Fortunata, toraj od 5. do 19. julija imeti za obiskovalce duhovne vaje. Eno tedaj lepo priliko dobro storiti za čast božjo in pridobiti si obilno duhovnih dobrot.

Zato konečno zaupljivo ponavljamo svojo prošnjo za pomoč in podporo, da se delo vredno izvrši.

Darove sprejemlje slav. vredništvo „Zg. Danice“ in vredništvo „Slovenca“; stolni župnik, prečast. kanonik Urbas in očetje lazaristi.

Bog blagoslovi delo v svojo in svojih svetnikov čast in vernim v izveličanje!

Besedne letopisnice (chronogrami) na čast ss. Cirila in Metoda.

II.

Slava svetlima apostoloma Cirilu in Metodu in priporočanje v njuno priprošnjo.

6. VeČna sLaVa tebl, sVetl MetoDIJ! Častlt apoStoL Vseh SLoVanoV!

7. SVetl MetoDIJ! prlpeLJI Vse razkoLnke V naroČJe sVete katoLIške CerKVe!

8. SVetl Ciril IN sVet MetoDIJ! osreČVIta bLage SLoVane s prlprošnJo sVoJo!

Zahvala.

Naj svet izve, da ima Hrenovska župnija za predstojnika moža, kateri je znan po vsem Kranjskem kot učenjak, domoljub, prijatelj in velik dobrotnik šolski mladini in revežem domače kakor tudi sosednjih duhovnij. Ta velečastiti gospod je dr. Jurij Sterbenec, župnik, deželni poslanec, predsednik kraj. šolskemu svetu, krajni šolski nadzornik itd.; on je že pred petimi leti pomnožil tukajšnjo, poprej ubožno šolsko knjižnico z mnogimi koristnimi knjigami in šolskimi listi, a daru, ktereja ji je pa letos meseca marca nakloniti blagovolil, ne smem in ne morem zamolčati. Naj bi bil mnogim za izgled in spodbudo. Prejel sem od visokočastitega gospoda za tukajšnjo šolsko bukvarno sledeče reči: 7 letnikov „Novic“, 8 letnikov „Zgodnje Danice“, 3 letnike „Mira“, 6 letnikov „Slovenske Čebele“, 5 letnikov „Cvetja z vrtov sv. Frančiška“, 1 letnik „Učiteljskega Tovariša“, 3 letnike „Pravnika“, 2 letnika „Archiv für Heimatskunde“, „Spominek o šeststoletnici“ in 177 knjig različne vsebine, večidel knjige „Slov. Matica“ in „Družbe sv. Mohora“ v vrednosti nad 100 gold., ktere bode šolska mladina in tudi drugi odraščeni v poduk in zabavo gotovo z veseljem či-

tali; in veliko njih bodo tudi učiteljem pri poučevanju zelo koristile.

Vodstvo tukajšnje dvorazredne ljudske šole si šteje toraj v prijetno dolžnost, da se preblagemu gospodu daritelju v imenu šolske mladine, tukajšnjega krajnega šolskega sveta in učiteljskega odbora za ta prelepi dar najtopleje zahvaluje, ter prosi, da bi nam prečastiti gospod tudi v prihodnje svoje blagotvorne roke ne odtegnil. Bog Vam povrni stoterno!

Hrenovice, 1. aprila 1885.

Matija Arko,
šolski vodja.

Zahvala.

(Prevod iz nemškega.)

Podpisani izrekamo iskreno zahvalo čč. gg. misijonarjem Urbanu Nežmahu, Francu Jaševcu in Adolfu Pogorelcu, ki so od 21. do 30. marca t. l. z neutrudljivo gorečnostjo pri nas sv. misijon obhajali. Ker jim mi nikakor ne moremo povrniti, prosimo, da bi jim ljubi Bog obilno povrnil.

Weissenfels, 2. aprila 1885.

Ivan Belec,
župnik.

Andrej Eichelter,
župan in ključar.

Gašpar Plesch,
ključar.

Tuji.

2. aprila.

Pri **Malič**: pl. Stöckl, soproga c. kr. vladn. svetnika, z Dunaja. — Krik, Janez Lautner, Ran, trgovci, z Dunaja. — Hermann Kalkhoff, trgovec, iz Ramscheida.

Pri **Stonu**: Ignacij Schrecher, Jarsch, Josip Riter, trgovci, z Dunaja. — E. Schmidl, učitelj, z Dunaja. — Dr. Aleks. Pirko, vrednik, z Dunaja. — Glanzmann, trgovec, iz Trsta. — Leander Tuggi, trgovec, iz Vidma. — Alojzij Blažič, zasebnik, iz Siska. — Mally, fabrikant, iz Teržiča.

Pri **Južnem kolodvoru**: A. Maurer, c. kr. nadporočnik, iz Lvova.

Umrli so:

1. aprila. Janez Boltežar, pek, 39 let, Rožne ulice št. 5, Variola. — Andrej Lisec, krojač, 34 let, Ulice na Grad št. 12, jetika.

V bolnišnici:

1. aprila. Karol Turk, ključavničar, 64 let, zlatenica.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEČ“

edini slovenski konservativni dnevnik,

nastopil je s 1. apr. drugo četrtletje XIII. leta svojega obstanka. Ob tej priliki vabimo najvljudneje vse prijatelje našega lista, da bi se kolikor toliko podvizali z dopošiljatvijo naročnine, katerim je taista že potekla, kakor tudi z razširjanjem našega lista. Vsak doseđanji naročnik pa list najbolje razširja, ako sklene prej ne mirovati, da mu jednega naročnika pridobi.

„Slovenec“ velja za Ljubljano ne da bi se na dom pošiljal:

Za celo leto	13 gl. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravištvu „Slovenca“.

Zobozdravnik SCHWEIGER

z Dunaja

(5)

stanuje „Pri Maliču“

v II. nadstropji, soba št. 23 in 24.

Ordinira vsak dan od 9.—1. in od 2.—5. ure popoldne.

Vse operacije, kakor jih današnji čas zahteva, izvršujejo se hitro in točno.

Priporočilo.

Za prihajajočo

pomladansko sezono

priporoča podpisana tvrdka svojo bogato in raznovrstno zalogo francoskega in angleškega blaga najnovejše mode, izdeluje obleke po najmodnejšem in najrazličnejšem kroji ter jako solidno in po zmerni ceni.

S spoštovanjem

(1)

F. Casermann.

Na umetne cvetlice,

ki se od pravih naravnih tudi za las ne ločijo, usejam si opozarjati prečast. duhovščino, da jih imam silno krasno in bogato zalogo. Pri meni dobivajo se različne ponarejene cvetlice in zelišča, natanko naravnim podobne. Vse gospode prijatelje cvetlice prijazno vabim naj se v mojem stanovanju na lastne oči prepričajo o dovršenosti tukajšnjih izdelkov. Ob enem čutim pa jako prijetno dolžnost vsem doseđanjim gospodom, ki so pri meni cvetlice za cerkev naročali, najtopleje zahvalo izreči, združeno s prošnjo da me še nadalje počasté s svojim zaupanjem.

Z odličnim spoštovanjem

Gerti Nekrep

(3)

v Špitalskih ulicah št. 9
v I. nadstropji.

Prodaja zemljišč.

V Volmanovem gradu v Kandiji pri Novem mestu prodajale se bodo takoj po praznikih, to je, od 7. aprila počenši, vsa k gradu spadajoča zemljišča posamezno ali skup s prav vgodnimi pogoji.

Kmetovalcem, kateri se hočejo tu naseliti, imajo prav lepo priliko si večje ali manjše zemljišče pridobiti, skupno ležeče in blizu mesta.

Več o tem pové lastnik Volmanovega grada v Novem mestu.

(3)

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10,

priporočata stalno, dobro izbrano zalogo najboljšega kmetijskega in poljedelškega orodja in strojev, posebno krmorednic Henrika Lanža v Mannheimu, izvrstna orala (pluge), kakor tudi druge najbolj izkušene izdelke; nadalje: Žitne snažilnice, vozove, sani, pluge, sesalnice, cevi za vodnjake in vodnjake same, štedilna ognjišča, peči, ognja in tatov varne kase itd.: — potem izvrstni kamniški cement in poljski mavce (gips); dalje železnične šine in kovanja za stavbe, — vse to po najnižjih cenah v zalogi in po unanjem naročilu, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (30)

LEOPOLD TRATNIK,

poprej

Matej Schreiner,

izdelovalec cerkvenega orodja in posode,

v Ljubljani,

Sv. Petra cesta šte. 27.

Prečastiti duhovščini in p. n. gospodom cerkvenim predstojnikom priporoča svojo že staro, daleč okolo dobro poznano

delavnico cerkvenega orodja.

Zdaj izdeluje se vse prav lepo in močno, po novih obrisih in modelih; vse orodje bode izdelano v zlogih primerno cerkvam, n. pr. gotičnem, romanskem itd.; tudi imam v zalogi več reči izdelanih, kot monstrance, kelhe, lampe, križe za bandeda in altarje, svečnike mnogovrstne velikosti, dobro posrebrene, tudi izdelujem rumene, kakoršne kdo želi; staro cerkveno orodje bode na novo pozlateno in posrebreno; strelovođi, ker morajo večkrat pozlateni biti, se v ognji pozlaté.

Priporočam tudi svojo

novo napravo za posrebovanje.

Sprejemajo se vsakojake kovine za posrebovanje, pozlačenje, ponikljevanje, pobakrenje itd. Žlice, noži in vilice iz kitajskega srebra posrebrujejo se pri meni vstrajno in dobro. Srebrne reči osnažim, da so kakor nove.

Poprave v stroko spadajoče izvršujem točno in jake poceni.

Ponikljevanje se posebno priporoča pri železu in jeklu, ktereja se potem ne prijemajo rja in prav lepo izgleda.

Naročena dela izvršujejo se v vsakršnem slogu natančno po nakazanem obrisu točno in kar mogoče po nizki ceni.

Za dobro pozlatenje in srebrjenje je garantirano.

(4)

Učenec,

star 13—16 let, zmožen slovenskega in nemškega jezika sprejme se takoj v prodajalnici (2) J. & G. Jelovšek-a na Vrhniki.

(4) Naznanilo.

V zalogi podpisane bukvarne so izšle nove „Smarnice“ za leto 1885 z naslovom:

AVE MARIJA!

Podučljivo razlaganje molitve „Češčena si Marija!“

Za Šmarnično opravilo episcopa

JOŽEF KERČON,

duhoven ljubljanske škofije.

Z dovoljenjem visokočastitega kapitelvikarstva ljubljanske škofije.

XII, 338 str.

Te „Smarnice“ se odlikujejo po posebno dobro odbrani tvarini in praktični izdeljavi. Že ime preč. gosp. pisatelja, vnetega pospeševatelja Marijine slave, je porok, da bo ta prelepa Marijina knjiga v sreih vernih Slovencev na novo poživila ljubezen in vdanost do prečiste Device in Matere Marije ter posebno dobro služila prelepi majnikovi pobožnosti.

Tvarina je tako-le razvrstena:

Materni dom — Marijina prva daritev — Mati, pozdravljena od Boga — Mati, pozdravljena od ljudi — Materno ime (2) — Materno srce (2) — Materna čast — Materna slava (2) — Materni dar (4) — Materna sreča (3) — Materna moč (3) — Materna bolečina (3) — Materni blagoslov (4) — Materna zvestoba (2) — Materna beseda za slovo — Pridejana je sv. maša, molitve po vsaki tihi maši, lavretanske litanije in sv. križev pot itd.

Cena letošnjim „Smarnicam“ je taka-le:

Vezane v pol usnji . . . — gl. 90 kr.
„ vse v usnji . . . 1 „ — „
„ „ „ z zlato obrezo 1 „ 20 „

Po pošti 10 kr. več. Kdor jih 12 skupno naroči, dobi ene za nameček.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Zahvalna pisma.

Gospodu

Gabrijelu Piccoli,

lekarju

v Ljubljani.

Podpisani potrdim s tim, kakor se resnici spodobi, da že 10 let prejemam homeopatične zdravila od lekarne g. Gabriela Piccoli-ja v Ljubljani za domačo potrebo in so se taista vedno posebno dobro obnesla, toraj homeopatično lekarno g. Piccoli-ja lahko vsakemu z najboljšo vestjo priporočam.

Podlipo, meseca maja 1884.

Franc Arko, župnik.

Prosim Vas, izvolite mi zopet poslati izvrstne Vaše „želodečne esence“, katere je že mnogim pomagala, 24 steklenice.

Ljubno, 15. maja 1884.

Matej Strnad, župnik.

Prosim da mi s poštnim povzetjem pošljete 24 steklenice Vaše zares izborne „želodečne esence“

Na Ponikvah, 21. maja 1884.

Anton Batagelj,

vikar, pošta St. Lucija pri Tolminu

Osemnajst let bolehal sem na želodec in uže sem mislila, da ne bom nikdar več zdrava. Kakor pa sem dobila Vašo „želodečno esenco“ mi je že po nekaterih steklenicah odleglo. Sedaj sem pa zdrava in dobro rejena.

Roveredo, Tirolsko, 10. februarja 1884.

Marija Schwarz.

Prosim, da mi zopet pošljete 12 steklenice Vaše „želodečne esence“, katera me je popolnoma ozdravila od bolečin v želodec. Moja sestra je v svojem 66. letu ozdravila, ko je šest steklenic porabila, če tudi je popred mnogo let bolehal.

Liezen, 5. marca 1884.

Franc Stanko,

prometni čuvaj št. 83 na gorenjem Štajarju.

Piccolijeva želodečna esenca,

od Piccoli-jeve lekarne v Ljubljani, ozdravja, kakor je razvidno iz zahvalnih pism in zdravniških spričeval, boleznih v želodec in trebuhu, bolenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasane, hemeroidje, zlatenico, migrene itd. in je najboljši pripomoček za gliste pri otrocih.

1 steklenica 10 kr. Izdelovalec jo pošilja tudi v zabojih po 12 steklenic skupaj za 1 gl. 36 kr. Kdor je vzame več, dobi primeren odpust.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v lekarni Piccoli-ja pri Angelju v Ljubljani, dunajska cesta. Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska.

Podpisani priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu svojo

zalogo

bruseljskih klobukov

in družih stvari, kakor

vsakovrstne klobuke za gospode,

posebno pa: **sulmene klobuke** (Lodenhüte) v raznih barvah po 2 gl. 20 kr.; **trde klobuke**, najnovejši izdelek, rujave ali črne, dobro blago, po 2 gl. 20 kr.; **svilnate cilindre**, najfinjša roba in najlepši izdelek, po 4 gl. 50 kr.; **klobuke za dečke** po 1 gl. 50 kr.; dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike, kravate

i. t. d.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Soklič,

poprej *Pribošič*,

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 6.

Naročila s poštnim povzetjem se točno izvršujejo.

Izvrsten méd

(garantiran pitance)

v plehastih škatljah po 5 kil (kilo po 60 kr.), škatlja 30 kr., se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovi plači pri

OROSLAVU DOLENCU,

(6) svečarji v Ljubljani.

Umetne

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Franc Christofov

(4) leskeči lak za

tlak po sobah

brez duhu,

tudi se takoj posuši.

Se vsled svojih dobrih lastnosti in zaradi svojega lahkega dela posebno priporoča tistemu, kdor si hoče sam tla položiti (lakirati). Dobi se v raznih barvah, ter pokrije tlak kakor vsaka oljnata barva, ali pa le samo leskeč brez vsake barve.

Uzorni namaz in poduk za rabo dobiva se po zalogah.

Franc Christof,

Berolin in Praga,

izumnik in edini izdelovatelj pravega leskečega laka za tlak po sobah.

Edino pooblaščen zaloga za Ljubljano in okolico pri Jan. Luckmannu.

Najstareje kleparstvo v Ljubljani,

vstanovljeno leta 1835,

za stavbarska in galanterijska dela, kakor tudi za kovinski tisek

F. S. NOLLI-jevo,

na Valvazorjevem trgu št. 3,

priporoča svojo bogato zalogo kuhinjske in pohištne posode, kakor: škafov in kadunj, vsake vrste svetilnic, svetilnic z odsevom za izloščila in kegljišča, vrčev za olje, mleko in za polivanje, mlinov za kavo, samovarov, koreev iz bakra, medenine ali iz kositarja, cinastih pogrevalnic, cinastih žlic in zajemal, likačev (pegljev), modličev za žolce in pecevo, vsakovrstno posodo za mero itd.; sprejema vsakojako dela iz kleparske stroke v bakru, medenini, železu, kositarju, pocinkanem železu, cinku ali ploščevini in cinu, vsakojako kleparska dela pri stavbah v Ljubljani in zunaj. **Poprave in barvanje zvonikov** izvršuje brez neokretnih odrov, kolikor mogoče poceni in je porok za pošteno delo in jako dobro blago. Naročila po napovedbi ali po načrta izdeluje točno in kar se dá hitro tudi na zunaj, ter ceneje kakor vsako drugo iz te stroke.

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodec, bljje sren, zabasane, gliste, boleznih na vratu, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozorjamo, da se tiste istilte Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ z vrzen rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žvečih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z vrzen stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski boleznih na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spominim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostil mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki boleznih priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnišo zahvalo, zvssem spoštovanjem udani

Franc Jug,

(47) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Korišnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno **DORSCH** olje,

najboljše vrste, izborne zoper bramore, pljučnico, kožne izpustke in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasani človeškega telesa, glavoból, otrpjenih udih, skazenem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila z dežle izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.